BỘ Y TẾ
TRUNG TÂM TRUYỀN THÔNG GIÁO DỤC SỨC KHỎE TƯ

Số: 219 /GDSKTƯ
V/v tăng cường công tác truyền thông phòng, chống bệnh Whitmore

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 23 tháng 4 năm 2026

Kính gửi: Trung tâm Kiểm soát bệnh tật các tỉnh, thành phố

Theo thông tin báo chí phản ánh gần đây, tại Thái Lan đang gia tăng các ca mắc và tử vong do bệnh Whitmore (hay tên gọi khác là Melioidosis). Bệnh ghi nhận nhiều tại khu vực Đông Nam Á và Bắc Australia. Tại Việt Nam, hằng năm vẫn ghi nhận một số ca bệnh rải rác sau các đợt mưa lớn, ngập lụt, bão lũ. Để giúp người dân không hoang mang, chủ động thực hiện các biện pháp phòng bệnh, Trung tâm Truyền thông - Giáo dục sức khoẻ Trung ương đề nghị Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh, thành phố phối hợp với các đơn vị liên quan tăng cường công tác truyền thông phòng, chống dịch bệnh Whitmore, nâng cao ý thức phòng bệnh, thực hiện đầy đủ biện pháp bảo vệ sức khỏe cho bản thân, gia đình và cộng đồng theo các nội dung sau:

I. Nội dung truyền thông

- Thường xuyên cập nhật tình hình và thông tin kịp thời về bệnh Whitmore, cho người dân trên địa bàn; các địa điểm, cơ sở về mức độ nguy hiểm, các biện pháp phòng bệnh chủ động, dấu hiệu phát hiện bệnh sớm, đối tượng có nguy cơ cao mắc bệnh.

- Thông tin về nguyên nhân, triệu chứng, mức độ nguy hiểm và cách phòng bệnh để người dân hiểu và chủ động phòng, tránh bệnh. Bệnh Whitmore (còn gọi là Melioidosis) là bệnh truyền nhiễm do vi khuẩn *Burkholderia pseudomallei* gây ra. Vi khuẩn này tồn tại tự nhiên trong đất, bùn và nước bề mặt bị ô nhiễm. Người có thể mắc bệnh khi tiếp xúc với đất, bùn, nước có chứa vi khuẩn qua các vết trầy xước, vết thương hở trên da; do hít phải bụi hoặc giọt nước bị nhiễm khuẩn; hoặc do sử dụng nguồn nước, thực phẩm bị ô nhiễm. Đây là bệnh có biểu hiện lâm sàng đa dạng, dễ nhầm lẫn với nhiều bệnh khác, gây khó khăn cho chẩn đoán sớm. Bệnh có thể diễn biến nặng với các biểu hiện như viêm phổi, áp xe ở nhiều cơ quan, nhiễm trùng huyết, sốc nhiễm trùng và có nguy cơ tử vong nếu không được phát hiện, điều trị kịp thời.

- Thực hiện nghiêm Khuyến cáo của Bộ Y tế về phòng bệnh Withmore, bao gồm:

- Hạn chế tiếp xúc trực tiếp với đất, bùn, nước đọng, nước bẩn, nhất là tại khu vực ô nhiễm, khu vực bị ngập úng sau mưa lớn, bão lũ.
- Sử dụng phương tiện bảo hộ phù hợp như giày, ủng, găng tay khi lao động, làm ruộng, làm vườn, dọn vệ sinh môi trường, thu gom rác thải, bùn đất sau mưa lũ hoặc khi phải thường xuyên tiếp xúc với đất, bùn, nước bẩn.
- Che kín và chăm sóc tốt các vết thương hở, vết loét, vết bỏng; tránh để vết thương tiếp xúc với đất, bùn, nước bẩn. Trường hợp bắt buộc phải tiếp xúc, cần băng kín bằng vật liệu chống thấm và vệ sinh sạch sẽ ngay sau đó.
- Không đi chân trần tại khu vực đất ẩm ướt, bùn lầy, vùng ngập nước; hạn chế tắm, bơi, ngụp lặn ở ao, hồ, sông, kênh rạch, vùng nước đọng nghi bị ô nhiễm, đặc biệt khi có vết thương hở.
- Giữ gìn vệ sinh cá nhân, rửa tay bằng xà phòng và nước sạch sau khi lao động, sau khi

tiếp xúc với đất, bùn, nước bẩn và trước khi ăn, uống. Đeo khẩu trang khi tiếp xúc môi trường bụi bẩn.

- Sử dụng nguồn nước sạch trong sinh hoạt; ăn chín, uống sôi, bảo đảm an toàn thực phẩm, không sử dụng nguồn nước hoặc thực phẩm nghi bị ô nhiễm.
- Người có bệnh nền như đái tháo đường, bệnh thận, bệnh phổi mạn tính, bệnh gan, suy giảm miễn dịch cần đặc biệt lưu ý thực hiện các biện pháp phòng bệnh nêu trên và chủ động bảo vệ các vết thương trên da để hạn chế nguy cơ nhiễm khuẩn.
- Sau khi tiếp xúc với đất, bùn, nước bẩn, nhất là sau mưa bão, ngập lụt, nếu có biểu hiện sốt, ho, đau ngực, khó thở, nổi áp xe, nhiễm trùng da hoặc tình trạng nhiễm trùng kéo dài, cần đến ngay cơ sở y tế để được khám, chẩn đoán và điều trị kịp thời.

II. Đối tượng truyền thông

Bao gồm toàn bộ cộng đồng dân cư, ưu tiên người dân ở khu vực hay xảy ra bão lũ, ngập lụt, thường xuyên tiếp xúc đất, bùn, nước bẩn; người có bệnh nền: đái tháo đường, bệnh gan, thận, phổi mạn tính; người suy giảm hệ miễn dịch có nguy cơ mắc bệnh cao hơn.

III. Phương pháp truyền thông

- Truyền thông trên Cổng thông tin của Sở Y tế, trang thông tin điện tử và các nền tảng số, mạng xã hội của Trung tâm (CDC), cơ sở y tế trên địa bàn như Fanpage, YouTube, Facebook, Zalo,...

- Phối hợp với cơ quan đài, báo, truyền hình, đặc biệt qua hệ thống loa truyền thanh địa phương để truyền tải Khuyến cáo của Bộ Y tế về phòng, chống bệnh Whitmore đến với cộng đồng người dân nhanh chóng và kịp thời *(xem văn bản gửi kèm)*.

- Phối hợp cùng Sở Nông nghiệp và Môi trường, các Sở, ban ngành liên quan để hướng dẫn và tổ chức triển khai các hoạt động truyền thông về các biện pháp phòng, chống bệnh Whitmore nâng cao ý thức của người dân, phù hợp với tình hình địa phương.

IV. Tài liệu truyền thông

Xây dựng các sản phẩm, thông điệp truyền thông về các biện pháp phòng, chống bệnh Whitmore, phù hợp với phong tục, tập quán, ngôn ngữ của địa phương. Ưu tiên những tài liệu truyền thông có thể truyền tải nhanh qua hệ thống truyền thông đa phương tiện, mạng xã hội như video clip, clip phát thanh, tài liệu truyền thông dưới dạng đồ hoạ (Infographic).

Có thể tham khảo thêm thông tin và tài liệu truyền thông trên website của Bộ Y tế và Trung tâm Truyền thông - Giáo dục sức khoẻ Trung ương theo đường link:

Infographics:

- https://www.facebook.com/photo?fbid=1396362289198858&set=a.253994313435667&locale=vi_VN

Thông tin bệnh Whitmore:

- http://t5g.org.vn/benh-whitmore-nhung-dieu-can-luu-y
- https://suckhoedoisong.vn/benh-whitmore-lam-23-nguoi-tu-vong-tai-thai-lan-bo-y-te-khuyen-cao-nguoi-dan-8-bien-phap-phong-chong-16926042210294585.htm

Audio clip:

- http://t5g.org.vn/chu-dong-phong-benh-whitmore

Đề nghị Trung tâm Kiểm soát bệnh tật (CDC) tỉnh, thành phố căn cứ nội dung tại văn bản này và dựa trên tình hình thực tế tại địa phương để chỉ đạo và giám sát việc thực hiện

công tác truyền thông về phòng, chống bệnh Whitmore năm 2026 được kịp thời, hiệu quả. Trung tâm sẽ tiếp tục cập nhật thông tin và tài liệu truyền thông về bệnh Whitmore để các tỉnh kịp thời sử dụng trong truyền thông.

Chi tiết xin liên hệ: ThS. Trần Văn Tùng , Phòng Chỉ đạo tuyến - Hợp tác quốc tế, Trung tâm Truyền thông - Giáo dục sức khỏe Trung ương, Bộ Y tế. Di động: 0385.269.097.

Trân trọng./.

Nơi nhận:
- Như trên;
- Thứ trưởng Thường trực Vũ Mạnh Hà (để báo cáo);
- Thứ trưởng Nguyễn Thị Liên Hương (để báo cáo);
- Cục Phòng bệnh (để phối hợp);
- Văn phòng Bộ Y tế (để báo cáo);
- Giám đốc T5G (để báo cáo);
- Sở Y tế các tỉnh, thành phố (để chỉ đạo);
- Phòng TT-BC (để đăng tải trên website, fanpage);
- Lưu: CĐT- HTQT, VT.

KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC

TRUNG TÂM TRUYỀN THÔNG GIÁO DỤC SỨC KHỎE TRUNG ƯƠNG

Trịnh Ngọc Quang

THÔNG TIN DÀNH CHO BÁO CHÍ
VỀ BỆNH WHITMORE

Bệnh Whitmore (còn gọi là Melioidosis) là bệnh truyền nhiễm do vi khuẩn *Burkholderia pseudomallei* gây ra. Vi khuẩn này tồn tại tự nhiên trong đất, bùn và nước bề mặt bị ô nhiễm. Người có thể mắc bệnh khi tiếp xúc với đất, bùn, nước có chứa vi khuẩn qua các vết trầy xước, vết thương hở trên da; do hít phải bụi hoặc giọt nước bị nhiễm khuẩn; hoặc do sử dụng nguồn nước, thực phẩm bị ô nhiễm.

Bệnh Whitmore có biểu hiện lâm sàng đa dạng, dễ nhầm lẫn với nhiều bệnh khác, gây khó khăn cho chẩn đoán sớm. Bệnh có thể diễn biến nặng với các biểu hiện như viêm phổi, áp xe ở nhiều cơ quan, nhiễm trùng huyết, sốc nhiễm trùng và có nguy cơ tử vong nếu không được phát hiện, điều trị kịp thời. Những người có bệnh nền như đái tháo đường, bệnh gan, bệnh thận, bệnh phổi mạn tính, suy giảm miễn dịch và người thường xuyên tiếp xúc với đất, bùn, nước bẩn là nhóm có nguy cơ mắc bệnh cao hơn.

Whitmore là bệnh ít gặp, chủ yếu liên quan đến phơi nhiễm từ môi trường, không phải là bệnh lây truyền phổ biến từ người sang người. Bệnh ghi nhận nhiều tại khu vực Đông Nam Á và Bắc Australia. Tại Việt Nam, hằng năm vẫn ghi nhận một số ca bệnh rải rác, thường tăng nguy cơ sau mưa lớn, ngập lụt, bão lũ.

Để chủ động phòng bệnh Whitmore, Cục Phòng bệnh, Bộ Y tế khuyến cáo người dân thực hiện các biện pháp sau:

1. Hạn chế tiếp xúc trực tiếp với đất, bùn, nước đọng, nước bẩn, nhất là tại khu vực ô nhiễm, khu vực bị ngập úng sau mưa lớn, bão lũ.

2. Sử dụng phương tiện bảo hộ phù hợp như giày, ủng, găng tay khi lao động, làm ruộng, làm vườn, dọn vệ sinh môi trường, thu gom rác thải, bùn đất sau mưa lũ hoặc khi phải thường xuyên tiếp xúc với đất, bùn, nước bẩn.

3. Che kín và chăm sóc tốt các vết thương hở, vết loét, vết bỏng; tránh để vết thương tiếp xúc với đất, bùn, nước bẩn. Trường hợp bắt buộc phải tiếp xúc, cần băng kín bằng vật liệu chống thấm và vệ sinh sạch sẽ ngay sau đó.

4. Không đi chân trần tại khu vực đất ẩm ướt, bùn lầy, vùng ngập nước; hạn chế tắm, bơi, ngụp lặn ở ao, hồ, sông, kênh rạch, vùng nước đọng nghi bị ô nhiễm, đặc biệt khi có vết thương hở.

5. Giữ gìn vệ sinh cá nhân, rửa tay bằng xà phòng và nước sạch sau khi lao động, sau khi tiếp xúc với đất, bùn, nước bẩn và trước khi ăn, uống.

6. Sử dụng nước sạch trong sinh hoạt, ăn uống; bảo đảm an toàn thực phẩm, không sử dụng nguồn nước hoặc thực phẩm nghi bị ô nhiễm.

7. Người có bệnh nền như đái tháo đường, bệnh thận, bệnh phổi mạn tính, bệnh gan, suy giảm miễn dịch cần đặc biệt lưu ý thực hiện các biện pháp phòng bệnh nêu trên và chủ động bảo vệ các vết thương trên da để hạn chế nguy cơ nhiễm khuẩn.

8. Sau khi tiếp xúc với đất, bùn, nước bẩn, nhất là sau mưa bão, ngập lụt, nếu có biểu hiện sốt, ho, đau ngực, khó thở, nổi áp xe, nhiễm trùng da hoặc tình trạng nhiễm trùng kéo dài, cần đến ngay cơ sở y tế để được khám, tư vấn, chẩn đoán và điều trị kịp thời.

Bộ Y tế khuyến cáo người dân không hoang mang, nhưng cần chủ động thực hiện các biện pháp phòng bệnh, bảo vệ sức khỏe cho bản thân, gia đình và cộng đồng./.